21/01/2021

Από τη Μονή Σταυροβουνίου στις ουράνιες Μονές του Παραδείσου

/ Γνώμες

Ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου, Αρχιμανδρίτης Αθανάσιος, πλήρης ημερών (1925-2021) μετέστη στις ουράνιες Μονές του Παραδείσου. Από τα δεκαπέντε του χρόνια προσήλθε στη Μονή της Μετανοίας του, το Σταυροβούνι, το Άγιον Όρος της Κύπρου, στα δεκαοκτώ του ντύθηκε το ράσο, στα εικοσιένα του χρόνια έγινε ρασοφόρος μοναχός από τον Ηγούμενο Βαρνάβα και στα εικοσιπέντε του το 1950, το Μεγάλο Σάββατο, έλαβε το μέγα σχήμα του μοναχού από τον Ηγούμενο Διονύσιο Β΄. Τον ίδιο χρόνο χειροτονήθηκε ιεροδιάκονος από τον τότε Μητροπολίτη Κιτίου και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο Γ΄. Το 1957 χειροτονήθηκε ιερομόναχος και το 1967 πνευματικός από τον Μητροπολίτη Άνθιμο. Ο αείμνηστος Γέροντας Αθανάσιος εξελέγη Ηγούμενος της Μονής Σταυροβουνίου, διαδεχόμενος τον Γέροντα Γερμανό στις 12 Δεκεμβρίου του 1982.

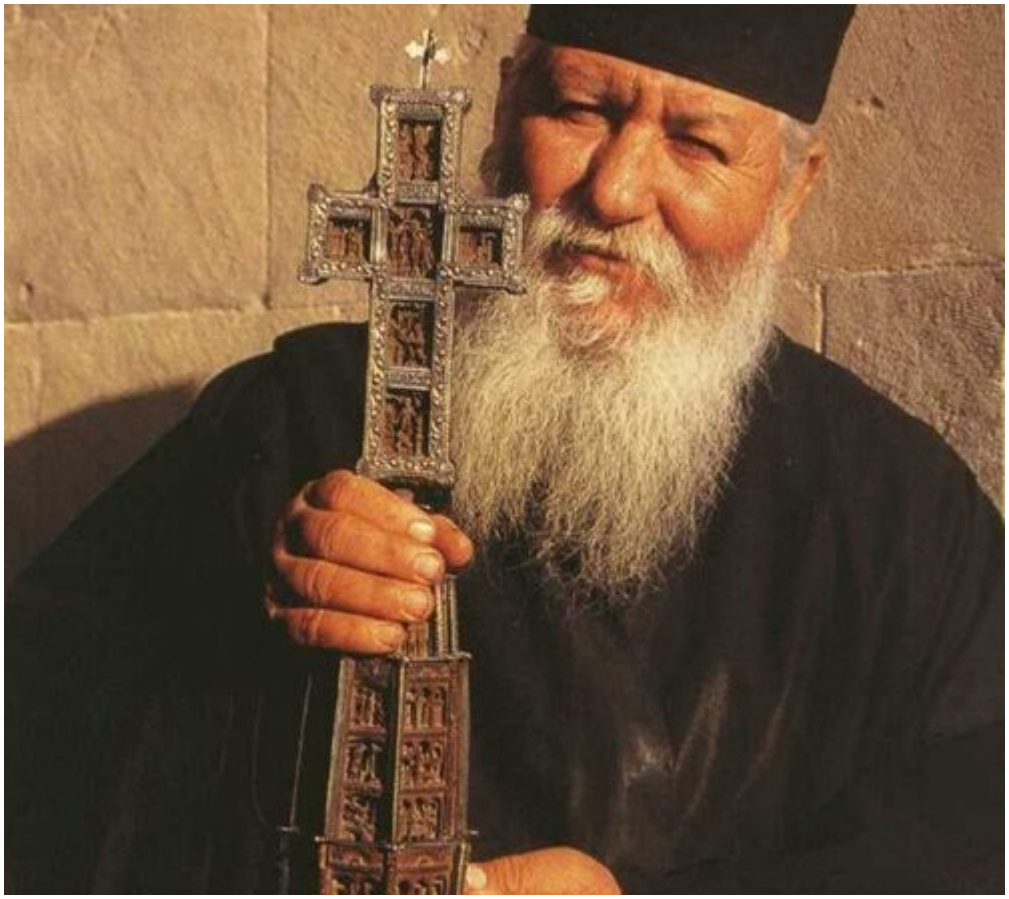

Υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες εκκλησιαστικές, θεολογικές και πνευματικές προσωπικότητες του μαρτυρικού νησιού μας, της Κύπρου, τον 20ο και 21ο αιώνα. Πρότυπο μοναχού και Ηγουμένου, με μια μοναδική φωτεινή λάμψη στο πρόσωπο, όπως είχε χαριτωθεί με την αδιάλειπτη προσευχή, τη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας, τη χάρη και τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος. Είναι μια κλασική περίπτωση ενός σιγανομίλητου και ολιγομίλητου Αγίου ασκητή, που έβλεπες στο ειρηνικό και μειλίχιο χαμόγελό του μια ζωγραφιά του Παραδείσου. Τα λόγια του μετρημένα, οι συμβουλές του θεϊκές, αλλά δεν χόρταινες να βλέπεις αυτή τη γαλήνη, που εξέπεμπε ο ψυχικός του κόσμος, ακόμη και με τη σιωπή του. Τότε κατάλαβα τι σημαίνει αυτή η μοναδική αναφορά «Πάτερ, δος μοι οράν το σον πρόσωπον και σωθήσομαι». Καθώς επίσης και την πατερική αναφορά, «σιωπηλή ευγλωττία αγίου βίου».

Γι’ αυτό τον λόγο, έβλεπες ουρές κόσμου να ανηφορίζουν στη Μονή Σταυροβουνίου, όπου φυλάσσεται κομμάτι του Τιμίου Ξύλου του Σταυρολύ του Κυρίου, για να λάβουν τη χάρη του και να συμπληρωθεί ο πνευματικός ανεφοδιασμός των πιστών χριστιανών από το βλέμμα το θεϊκό, τον λόγο παρακλήσεως, την πατρική αγάπη στην ανθρώπινη πτωτικότητα, στον ληστή, την πόρνη, τον τελώνη, τον περιθωριακό, τον πλούσιο και τον πτωχό, τον σοφό και τον άσοφο, τον μορφωμένο και τον ολιγογράμματο, τον κυβερνήτη και τον κυβερνώμενο. Τα «σπλάχνα οικτιρμών» αυτού του ταπεινού Καλόγερου, ο οποίος ήξερε να τα

εκδηλώνει μονίμως με την ανοιχτή αγκαλιά του στον κάθε πονεμένο, στον κάθε πικραμένο, στον κάθε αμαρτωλό άνθρωπο, ήταν ο πλούτος του προσώπου του.

Πριν από λίγο καιρό, ανηφόρισα στη Μονή του Σταυροβουνίου να προσκυνήσω και να δω το σεπτό πρόσωπο και τη σιωπηλή ευγλωττία του αγίου Ηγουμένου, του Γέροντα Αθανασίου. Με δέχθηκε με πολλή χαρά και με αγάπη, παρόλο που οι ανθρώπινες δυνάμεις του φαινόταν πια ότι τον είχαν εγκαταλείψει. Το χαμογελαστό καλωσόρισμά του, με το χειροφίλημα για την ευχή του και ο ασπασμός του ήταν η απόλυτη αγκαλιά του σπλαχνικού πατέρα στο άσωτο παιδί του. Μετρημένες λέξεις: «Ο Θεός να σε ευλογεί, παιδί μου». Οι Άγιοι διδάσκουν με το παράδειγμα και τη σιωπή τους. Εξάλλου, μέσα από τη σιωπή και την απόλυτη ηρεμία της φύσης, λάλησε ο Θεός στον Μωυσή και τους Προφήτες. Στη σιωπή μιας νύχτας στη Βηθλεέμ γεννήθηκε ο Χριστός σε μια αφιλόξενη φάτνη των αλόγων ζώων, αλλά ο ουρανός έλαμπε και στη σιγή του περιβάλλοντος δόξαζαν τον Θεό πλήθος αγγέλων (Λουκ. 2,13-14). Ακόμη και ο ουρανός, κατά την Αποκάλυψη, όταν άνοιξε ο Θεός την έβδομη σφραγίδα, επικράτησε σιγή για μισή ώρα περίπου: «Και ότε ήνοιξε την σφραγίδα την εβδόμην, εγένετο σιγή εν τω ουρανώ ως ημιώριον» (Αποκ. 8,1).
Κάτω από το πετραχήλι του, πόσοι άνθρωποι από την Κύπρο, από την Ελλάδα, αλλά και από ολόκληρο τον κόσμο δεν άφησαν τις αμαρτίες τους, δεν ομολόγησαν τις πτώσεις τους και τις αστοχίες τους, σ’ αυτόν τον καθημερινό αγώνα με τις δαιμονικές δυνάμεις και τις ανθρώπινες αδυναμίες τους; Πάντως, η παρουσία του Γέροντα Αθανασίου, με το κομποσχοίνι του στο λόφο του Σταυροβουνιού, ήταν μια εικοσιτετράωρη ακοίμητη παράκληση στον φιλεύσπλαχνο Τριαδικό Θεό να συντμήσει τον χρόνο της δοκιμασίας του Κυπριακού λαού από την εισβολή και κατοχή του 40% του νησιού μας. Δυστυχώς, φθάσαμε στο μοναδικό φαινόμενο να δικαιώνεται ο θύτης και όχι το θύμα. Δεν αναγνωρίζεται το Διεθνές Δίκαιο και διεκδικούν οι Τούρκοι δύο κράτη, οπότε τελεσίδικα δικαιώνονται οι εισβολείς, καταξιώνονται οι έποικοι και χάνει την ταυτότητά της και την αναγνώρισή της η Κυπριακή Δημοκρατία και γίνονται όχι Ομοσπονδίες, αλλά ανεξάρτητα κράτη. Αυτή την εθνική προδοσία κατανοούσε ο Γέροντας Αθανάσιος, γι’ αυτό και είχε μεγάλη ευαισθησία στους πρόσφυγες και τους εγκλωβισμένους, τους αγνοούμενους και τους δοκιμαζόμενους της μαρτυρικής Κύπρου, όντας και ο ίδιος πρόσφυγας από την κατεχόμενη Άσσια.

Ο Γέροντας Αθανάσιος πέταξε με τη συνοδεία των αγγέλων στις ουράνιες Μονές του Παραδείσου, στην αγκαλιά του στοργικού και ευσπλάχνου Θεού Πατέρα, τον οποίο υπηρέτησε θυσιαστικά και κενωτικά σ’ όλη τη ζωή του. Οι αδελφοί της Μονής, πνευματικά παιδιά του αειμνήστου Γέροντα θα

συνεχίσουν αταλάντευτα, ως παρακαταθήκη, το έργο του. Η συμβολή του στον Κυπριακό Μοναχισμό ήταν ουσιαστική και πληθωρική. Τώρα το σώμα του αναπαύεται στην Ιερά Μονή του Σταυροβουνίου, που υπηρέτησε όλα τα χρόνια της ζωής του, και η ψυχή του αναπαύεται και αγαλλιά «εν τόπω φωτεινώ, εν τόπω χλοερώ, εν τόπω αναψύξεως, ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύπη, ου στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος». Ο θεολογικός κόσμος της Κύπρου κλείνουμε ευλαβικά το γόνυ μπροστά σε έναν Άγιο, ο οποίος θα μεσιτεύει ενώπιον του θρόνου του Θεού για τον καθένα μας και για το μαρτυρικό νησί μας.
Αιωνία του η μνήμη. Γέροντά μας, να έχομε την ευχή σου!

Καθηγητής Χρήστος Κ. Οικονόμου
Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Πανεπιστημίου Λευκωσίας,
τ. Πρόεδρος και Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης